

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΕΡΣΗ Π. ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Δρ. Κοινωνιολογίας
του Πανεπιστημίου Paris X - Nanterre

Διευθύντρια Ερευνών
Ινστιτούτο Κοινωνικών Ερευνών
Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών

Αθήνα - 2021

I. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ : Έρση Ζακοπούλου
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ : 16.8.1955
ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ : Αθήνα
ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ : Ελληνική
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : Σφακτηρίας 4 - Κ. Χαλάνδρι, 15231 Αθήνα
ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 6774612
FAX : 7489143
E-MAIL : ezacop@ekke.gr

II. ΣΠΟΥΔΕΣ

- 1973 Απολυτήριο Εξαταξίου Γυμνασίου.
- 1973 – 1977 Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 1976 – 1977 Υπότροφος του Κληροδοτήματος Παπαδάκη.
- 1977 Πτυχίο Φιλοσοφικής, Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών
- 1978 – 1986 Σπουδές Κοινωνιολογίας στο Παρίσι.
- 1979 Πτυχίο Licence de Sociologie από το Τμήμα Συγκριτικής Κοινωνιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του 5^{ου} Πανεπιστημίου του Παρισιού (Université Paris V - René Descartes, Sorbonne).
- 1980 Πτυχίο, Maitrise de Sociologie στο ίδιο Πανεπιστήμιο και Τμήμα. (ΔΙΚΑΤΣΑ 9624/20.12.1985)
- 1981 Πτυχίο Μεταπτυχιακών Σπουδών (Diplôme d' Etudes Approfondies - D.E.A.) στην «Ανάλυση του Κοινωνικού Μετασχηματισμού σε τοπικό επίπεδο» στο Τμήμα Κοινωνιολογικών Ερευνών του 10ου Πανεπιστημίου του Παρισιού που συνεργάζεται με το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (C.N.R.S.) της Γαλλίας (Groupe de Recherches Sociologiques, Université Paris X - Nanterre, C.N.R.S.) με διευθυντή τον Καθηγητή Henri Mendras (ΔΙΚΑΤΣΑ 7795/20.12.1985).
- 1986 Υποστήριξη ενώπιον τετραμελούς επιτροπής Διδακτορικής Διατριβής στο ίδιο Τμήμα και Πανεπιστήμιο. Διευθύνοντες της Διατριβής : Καθηγητής Henri Mendras και Στ. Δαμιανάκος, ερευνητής του C.N.R.S.
Τίτλος Διατριβής : *Les relations de clientèle en milieu rural et en milieu urbain. Localité et relations de clientèle en Grèce : le cas d'un village Naxiote et de ses immigrés à Athènes* (Σχέσεις πελατείας στον αγροτικό και αστικό χώρο. Τοπικότητα και σχέσεις πελατείας στην Ελλάδα : η περίπτωση ενός χωριού της Νάξου και των μεταναστών του στην Αθήνα). Βαθμός : Άριστα. (ΔΙΚΑΤΣΑ 2239/25.5.1987).

III. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

A. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1983 : Συμμετοχή στην ομάδα συλλογής στοιχείων της «Έρευνας για τα κοινωνικά χαρακτηριστικά της απασχόλησης» του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών. Υπεύθυνος έρευνας: Καθηγήτρια Κ. Κασιμάτη.

1986-2000: Ειδικό επιστημονικό προσωπικό στο Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών.

2000-2006: Εντεταλμένη Ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών.

2006-2012: Κύρια Ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών.

2012- : Διευθύντρια Ερευνών στο Ινστιτούτο Κοινωνικών Ερευνών του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών

1992-1993: Απασχόληση ως εξωτερικός συνεργάτης, στο ερευνητικό Πρόγραμμα: «Constraints on competitiveness of European Community. Agriculture: a comparative analysis» Χρηματοδότηση Ε.Ε., Ελληνικός φορέας: Γεωργικό Πανεπιστήμιο Αθήνας.

1993-1995: Απασχόληση ως εξωτερικός συνεργάτης, στο ερευνητικό Πρόγραμμα: «Land, Crisis and Culture: From Productionist Success to Fiscal and Environmental Impasse on European Farms, 1940-1990». Χρηματοδότηση Ε.Ε., ελληνικός φορέας : Τμήμα Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας και Ενημέρωσης Πανεπιστημίου Αθηνών.

1995-1996: Απασχόληση ως εξωτερικός συνεργάτης στο ερευνητικό Πρόγραμμα: «Improving the Economic Impact of Public Institutions on Lagging Rural and Coastal Regions». Χρηματοδότηση Ε.Ε., ελληνικός φορέας Τμήμα Οικονομικών Επιστημών Πανεπιστημίου Πατρών.

2000-2002: Απασχόληση ως εξωτερικός συνεργάτης στο ερευνητικό Πρόγραμμα: «Οι επιπτώσεις της εγκατάστασης και απασχόλησης του ξένου εργατικού δυναμικού στην ελληνική ύπαιθρο». Χρηματοδότηση: Υπουργείο Γεωργίας, Φορείς: Πανεπιστήμιο Πατρών και Ιωαννίνων.

B. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1986 - 1990 : διδασκαλία του μαθήματος της Κοινωνιολογίας σε υποψήφιους των Πανελλήνιων Εισαγωγικών Εξετάσεων στο Μεταλυκειακό Προπαρασκευαστικό Κέντρο Χαλανδρίου και στο πλαίσιο ιδιαίτερων μαθημάτων.

- 1991: Παράδοση σειράς μαθημάτων (24 ώρες) με αντικείμενο την τεχνική του ερωτηματολογίου και εφαρμογή ερευνητικής άσκησης με θέμα : «Νέες γυναίκες και εργασία» στο πλαίσιο του επιδοτούμενου προγράμματος «Κατάρτιση και Επιμόρφωση στις νέες μεθόδους έρευνας των κοινωνικών επιστημών» που οργανώθηκε από το ΕΚΚΕ.
- 1991-1992: Χειμερινό εξάμηνο : αυτόνομη διδασκαλία με σχέση εργασίας καθοριζόμενη από το Π.Δ. 407/80 στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών, του υποχρεωτικού μαθήματος «Αρχές Κοινωνιολογίας».
- 1992-1993 : Χειμερινό και εαρινό εξάμηνο : αυτόνομη διδασκαλία με σχέση εργασίας καθοριζόμενη από το Π.Δ. 407/80, στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών, των μαθημάτων : «Αρχές Κοινωνιολογίας» και «Μέθοδοι και Τεχνικές Αγροτικής Έρευνας».
- 1993-1995 : Χειμερινό και εαρινό εξάμηνο: αυτόνομη διδασκαλία με σχέση εργασίας καθοριζόμενη από το Π.Δ. 407/80, στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, των ακόλουθων μαθημάτων : «Εισαγωγή στην Αγροτική Κοινωνιολογία», «Θέματα Αγροτικού - Αστικού Χώρου» (Σεμινάριο) και «Κοινωνική Δημογραφία».

IV. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών.

1. **«Επιτόπιες αναλύσεις της κοινωνικής αλλαγής»**, συνεργασία ΕΚΚΕ και C.N.R.S. Γαλλίας. Το πρόγραμμα είχε ως στόχο την μελέτη του κοινωνικού μετασχηματισμού συγκεκριμένων περιοχών της Ελλάδας οι οποίες είχαν μελετηθεί για πρώτη φορά στις αρχές της δεκαετίας του '60. Την επιστημονική ομάδα στην οποία συμμετείχα, διεύθυνε ο Η. Mendras και ο Στ. Δαμιανάκος είχε δε ως περιοχή έρευνας, τρία χωριά της Ηπείρου. Στην ομάδα συμμετείχαν επίσης ο κοινωνιολόγος Χ. Κασίμης και οι κοινωνικοί ανθρωπολόγοι Μ. Μαροπούλου και Β. Νιτσιάκος. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού το ιδιαίτερο αντικείμενο μελέτης μου αφορούσε τη λειτουργία των τοπικών θεσμών στο Γρεβενίτι, χωριό στο ανατολικό Ζαγόρι.
2. **«Μεθοδολογικά προαπαιτούμενα συγκριτικής ανάλυσης»** συνεργασία του ΕΚΚΕ με το Observatoire Interrégional du Politique (Ινστιτούτο του C.N.R.S. Γαλλίας). Αντικείμενο του προγράμματος ήταν η μελέτη των προβλημάτων που θέτει η συγκριτική μελέτη της πολιτικής συμπεριφοράς σε διαφορετικές χώρες.
3. **«Πολιτική συμπεριφορά των γυναικών»**. Έρευνα κατ' ανάθεση της Γεν. Γραμματείας Ισότητας. Υπεύθυνοι : Η.Νικολακόπουλος, Ρόη Παναγιωτοπούλου. Το πρόγραμμα είχε ως στόχο την διερεύνηση των παραγόντων που συμμετέχουν στην διαμόρφωση της πολιτικής συμπεριφοράς

των γυναικών. Το Σεπτέμβριο του 1988, παραδόθηκε στην Γ.Γ.Ι. η αναλυτική έκθεση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

4. **«Διερεύνηση εναλλακτικής μεθοδολογίας για την ταξινόμηση των απασχολουμένων»** Υπεύθυνοι: Ρ.Παναγιωτοπούλου, Ε.Ζακοπούλου. Στην έρευνα αυτή επιχειρήθηκε μία πειραματική εφαρμογή του γαλλικού συστήματος ταξινόμησης των εργαζομένων προκειμένου να συναχθούν συμπεράσματα που θα συνέβαλλαν στην επεξεργασία ενός νέου και καταλληλότερου για την κοινωνιολογική ανάλυση συστήματος ταξινόμησης των επαγγελματιών.
5. **«Comparative Charting of Social Change»**. Διεθνές πρόγραμμα συγκριτικής μελέτης των μακρο-κοινωνιολογικών τάσεων κοινωνικού μετασχηματισμού. Συμμετείχαν οι χώρες : Καναδάς, Γαλλία, Η.Π.Α., Γερμανία, Ισπανία και Ρωσία. Το δίκτυο λειτουργεί υπό την άτυπη διεύθυνση των καθηγητών Τ. Carlow και Η.Mendras. Υπεύθυνος της ελληνικής συμμετοχής για τα έτη 1990-91 ήταν ο επιστημονικός διευθυντής του ΕΚΚΕ, καθηγητής Κ.Τσουκαλάς και για τα έτη 1992-1996 ο καθηγητής Δ. Χαραλάμπης.
6. **«Εκδηλώσεις κοινωνικών συγκρούσεων και μορφές κοινωνικού διαλόγου στην μεταπολιτευτική Ελλάδα»**. Το πρόγραμμα άρχισε στα τέλη του 1996 και χρηματοδοτήθηκε από την Γ.Γ.Ε.Τ. από το Πρόγραμμα Ενίσχυσης Νέου Ερευνητικού Δυναμικού (ΠΕΝΕΔ). Στόχος της έρευνας είναι η δημιουργία μιας βάσης δεδομένων για τις εκδηλώσεις κοινωνικής διαμαρτυρίας στην σύγχρονη Ελλάδα. Ως πηγή πληροφοριών χρησιμοποιείται ο Ημερήσιος Τύπος. Οι αγροτικές κινητοποιήσεις αποτελούν το ιδιαίτερο αντικείμενο μελέτης μου.
7. **«Effects of the CAP-reform and possible further developments on organic farming in the EU»**. Διακρατικό Πρόγραμμα, χρηματοδότηση ΕΕ. Ελληνικός φορέας ΕΚΚΕ. Υπεύθυνος : Χ. Κασίμης, διευθυντής ΙΑΑΚ. Αντικείμενο του Προγράμματος ήταν η διερεύνηση των αποτελεσμάτων που είχε στις χώρες της ΕΕ η θεσμοποίηση της βιολογικής γεωργίας μέσα από την εφαρμογή των σχετικών Κοινοτικών Κανονισμών. Τελικός στόχος του Προγράμματος είναι η διατύπωση προτάσεων προς την ΕΕ σχετικά με τον σχεδιασμό της πολιτικής για την βιολογική γεωργία στο μέλλον.
8. **«Οικογενειακή αγροτική εκμετάλλευση και Απασχόληση στον αγροτικό χώρο»** Ανάθεση-Χρηματοδότηση Υπ. Γεωργίας. Υπεύθυνος : Χ. Κασίμης, Συνυπεύθυνη: Ε. Ζακοπούλου. Η μελέτη στοχεύει στην διερεύνηση της δομής, των μορφών και των χαρακτηριστικών της απασχόλησης στις αγροτικές περιοχές στο πλαίσιο των νέων προσανατολισμών των ευρωπαϊκών πολιτικών για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου.
9. **«Το προφίλ του σύγχρονου αγρότη : προσδιορισμός των αναγκών εκπαίδευσης και κατάρτισης»**. Ανάθεση-Χρηματοδότηση Υπ. Γεωργίας. Υπεύθυνος: Χ. Κασίμης, Συνυπεύθυνη: Ε. Ζακοπούλου. Η μελέτη στοχεύει στην ανάδειξη των αναγκών σε εκπαίδευση και κατάρτιση των απασχολουμένων στην γεωργία σε συνάρτηση με τα κοινωνικο-δημογραφικά

τους χαρακτηριστικά, την απασχόληση στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις και την εξέλιξη των περιφερειακών αγορών εργασίας.

10. **«European Social Survey»**. Πρόγραμμα αποτύπωσης γνώμων και στάσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Χρηματοδότηση: ΕΕ και ΓΓΕΤ. Συμμετοχή στην ομάδα του ΕΚΚΕ για τον έλεγχο του τρόπου διεξαγωγής της εμπειρικής έρευνας.
11. **«Κοινωνικοί μετασχηματισμοί και μηχανισμοί αναπαραγωγής στον ελληνικό χώρο. Μορφές διαχείρισης των επιδράσεων και αντιφάσεών τους»**. Υπεύθυνοι: Ν. Παναγιωτόπουλος, Μ. Θανοπούλου και Γ. Κουζής. Χρηματοδότηση: ΕΚΚΕ, ΙΝΕ, Παν. Κρήτης.
12. **«Δημιουργία Κόμβου δευτερογενούς επεξεργασίας και διαχείρισης κοινωνικο-οικονομικών δεδομένων και δεικτών»**. Υπεύθυνος: Ι. Κάλλας. Χρηματοδότηση: ΕΠΑΝ. Υπόεργο 1: Συγκρότηση βάσεων από στοιχεία των Απογραφών της ΕΣΥΕ. Υπεύθυνος: Θ. Μαλούτας. Υπεύθυνη του Υποέργου 1.2: *Βάση διοικητικών και δημογραφικών δεδομένων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Χώρας 1940-1991*.
13. **«Τάσεις κοινωνικού μετασχηματισμού στον αστικό χώρο: Κοινωνική αναπαραγωγή, κοινωνικές ανισότητες και κοινωνική συνοχή στην Αθήνα των αρχών του 20^{ου} αιώνα»**. Υπεύθυνος Θ. Μαλούτας, Χρηματοδότηση ΓΓΕΤ, Το πρόγραμμα αποτελεί πολυθεματική διερεύνηση των κοινωνικών μεταβολών στην ελληνική πρωτεύουσα με ιδιαίτερη αναφορά στην εξέλιξη των κοινωνικών ανισοτήτων και διακρίσεων.
14. **«Γυναικεία Μετανάστευση στην Ελλάδα» (FEMINT _GR)**. Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκό Ταμείο Ένταξης, Υπουργείο Εσωτερικών. Φορείς υλοποίησης: ΕΚΚΕ (Συντονιστής), Πάντειο Πανεπιστήμιο, ΔΙΟΤΙΜΑ. Το Πρόγραμμα αποτελεί εμπειρική, μέσω ποσοτικών και ποιοτικών τεχνικών, διερεύνηση των διαδικασιών άφιξης, εγκατάστασης, διαβίωσης και ένταξης στην ελληνική κοινωνία των γυναικών μεταναστριών τα είκοσι τελευταία χρόνια. Υπεύθυνη της εμπειρικής Ποσοτικής Πανελλαδικής Έρευνας.
15. **«Πρόγραμμα για τη διεθνή αποτίμηση των ικανοτήτων των ενηλίκων» (βάσει προδιαγραφών του προγράμματος ΡΙΑΑC του ΟΟΣΑ)**. Χρηματοδότηση: ΕΠ Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση. Φορέας υλοποίησης: ΕΚΚΕ. Το «ΡΙΑΑC» είναι διεθνές συγκριτικό ερευνητικό πρόγραμμα που στοχεύει στην αποτίμηση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ενηλίκων 16-65 ετών. Αναπτύσσεται με τη συνεργασία των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης και Απασχόλησης του ΟΟΣΑ (2012-2015).
16. **«Έρευνα, Εκπαίδευση και Υποδομές: ο τριγωνισμός των αξόνων στρατηγικής ανάπτυξης του ΕΚΚΕ (REDI)»**. Χρηματοδότηση: Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού. Συντονίστρια ΠΕ 6: Μετάβαση σε παραγωγική διαδικασία της Υποδομής Ηλεκτρονικών Εκδόσεων στις Κοινωνικές Επιστήμες. Η δράση περιλαμβάνει την έκδοση επτά ψηφιακών επιστημονικών μονογραφιών στο πεδίο των κοινωνικών επιστημών οι οποίες

παρουσιάζουν υψηλό επιστημονικό κύρος και εντάσσονται σε συγκεκριμένες θεματικές αιχμής. Η έκδοση ακολουθεί τις προδιαγραφές αξιολόγησης και επιμέλειας που το ΕΚΚΕ έχει ορίσει και τις τεχνικές προδιαγραφές της πλατφόρμας open book press του ΕΚΤ/ ΕΙΕ όπου και θα αναρτηθούν (2017 – 2021).

Συμμετοχή σε ανεξάρτητα ερευνητικά προγράμματα και δίκτυα.

17. 1989 - 1991: **Ευρωπαϊκό δίκτυο μελέτης των επαγγελματικών οργανώσεων των αγροτών (R-EUROPA)**. Συντονιστές : B.Hervieu (C.N.R.S. - C.E.V.I.P.O.F. Γαλλίας) και R.M.Lagrave (Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales). Το R-EUROPA είχε ως στόχο την συγκριτική μελέτη της ιστορίας και της εξέλιξης του αγροτικού συνδικαλισμού στις χώρες της Ε.Ε.
18. 1992 - 1993: **«Constraints on competitiveness of European Community. Agriculture: a comparative analysis» (CAMAR)**. Διακρατικό Πρόγραμμα, χρηματοδότηση : ΕΕ. Ελληνικός φορέας : Γεωργικό Πανεπιστήμιο Αθήνας. Υπεύθυνος : καθηγητής Αλ. Παναγιώτου. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, συνεργάστηκα με τον επίκουρο καθηγητή του Πανεπιστημίου Πατρών κ. Χ. Κασίμη στην οργάνωση και διεξαγωγή του πρώτου τμήματος της έρευνας που αφορούσε την μελέτη των κοινωνικών και πολιτιστικών περιορισμών της ανάπτυξης της ελληνικής γεωργίας. Η επιτόπια έρευνα έγινε σε δύο χωριά του νομού Φθιώτιδας.
19. 1993 - 1995: **«Land, Crisis and Culture : From Productionist Success to Fiscal and Environmental Impasse on European Farms, 1940-1990» (SEER, AREA III)**. Διακρατικό Πρόγραμμα, χρηματοδότηση ΕΕ. Ελληνικός φορέας : Πανεπιστήμιο Αθηνών. Υπεύθυνος : επίκουρη καθηγήτρια Ρ.Παναγιωτοπούλου. Στόχος του προγράμματος ήταν η διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο βιώνουν και συνειδητοποιούν οι γεωργοί τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της σύγχρονης γεωργίας και την αλλαγή του αγροτικού τοπίου. Η επιτόπια έρευνα έγινε στον νομό Ρεθύμνης της Κρήτης.
20. 1995 - 1996: **Improving the Economic Impact of Public Institutions on Lagging Rural and Coastal Regions**. Διακρατικό Πρόγραμμα, χρηματοδότηση ΕΕ. Ελληνικός φορέας : Τμήμα Οικονομικών Επιστημών Πανεπιστημίου Πατρών. Υπεύθυνοι : ο αναπλ. Καθηγητής Δ.Δαμιανός και ο λέκτορας Δ.Σκούρας, Πανεπιστήμιο Πατρών. Στόχος του προγράμματος ήταν η σε βάθος μελέτη του τρόπου λειτουργίας των δημόσιων Οργανισμών στο πλαίσιο της εφαρμογής των ευρωπαϊκών προγραμμάτων τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης σε σχέση με τις ανάγκες και τις δυνατότητες του τοπικού πληθυσμού - χρηστών. Η επιτόπια έρευνα έγινε στα νησιά : Ζάκυνθος, Κεφαλονιά, Νάξος και Άνδρος.
21. 2000 - 2002 : **Οι επιπτώσεις της εγκατάστασης και απασχόλησης του ξένου εργατικού δυναμικού στην ελληνική ύπαιθρο**. Ερευνητικό Πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από το Υπουργείο Γεωργίας. Υπεύθυνος: Χ. Κασίμης. Φορείς: Πανεπιστήμιο Πατρών και Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

V. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Διδακτορική διατριβή

Les relations de clientèle en milieu rural et en milieu urbain. Localité et relations de clientèle en Grèce: le cas d'un village naxiote et de ses immigrants à Athènes». Thèse de troisième cycle, Université Paris X- Nanterre, Παρίσι, 1986, p. 350

Βιβλία

1. Δαμιανάκος Στ., Ζακοπούλου Ε., Κασίμης Χ., Νιτσιάκος Β. (1997) *Εξουσία, Εργασία και Μνήμη σε τρία χωριά της Ηπείρου. Η τοπική δυναμική της επιβίωσης*, Πλέθρον / ΕΚΚΕ, Αθήνα, σ. 338.

Επιμέλεια βιβλίων

2. Ζακοπούλου Ε., Κασίμης Χ., Λουλούδης Λ. (επιμ.), (2008) *Αγροτικότητα, Κοινωνία και Χώρος*, Πλέθρον, Αθήνα.
3. Μαλούτας Θ., Εμμανουήλ Δ., Ζακοπούλου Ε., Κωνσταντίνου Ρ., Χατζηγιάνη Α. (επιμ.) (2009) *Κοινωνικοί και χωρικοί μετασχηματισμοί στην Αθήνα του 21^{ου} αιώνα*, Αθήνα, ΕΚΚΕ, Μελέτες – Έρευνες ΕΚΚΕ 9, σ. 459.
4. Πετρονάκη Μ., Ζακοπούλου Ε., Μουρίκη Α., Παπαθανασίου Ι., Καφετζής Τ., Κουζής Ι. (επιμ.) (2011) *Η Ελλάδα σε κρίση*, Ειδικό Τεύχος της *Επιθεώρησης Κοινωνικών Ερευνών* Α'-Β'/2011 134-135, Αθήνα, ΕΚΚΕ.

Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

5. Damianakos St., (avec la collaboration des) Kasimis C., Maropoulou M., Zacoboulou E., (1990), «Trois villages d'Épire (1956/61-1988): éléments d'analyse socio-démographique», *The Greek Review of Social Research*, no 74A (special issue), pp. 125-229.
6. Kasimis Ch., Papadopoulos A., Zacoboulou E., (2003), «Migrants in Rural Greece», *Sociologia Ruralis*, Vol.43 no 2, Blackwell, pp. 167-184.
7. Κασίμης Χ., Ζακοπούλου Ε., Παπαδόπουλος Α., (2004), «Η συμβολή των μεταναστών στη σύγχρονη οικογενειακή εκμετάλλευση: Μελέτη τριών παραδειγματικών περιοχών», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, Β'-Γ'/2003, 111-112, ΕΚΚΕ, Αθήνα, σσ. 9-38.

Άρθρα σε συλλογικούς τόμους

8. Goussios D., Zacoboulou E., (1990) «The Co-operative and Union Movement in Greece» στο : Just F.(ed.), *Co-operatives and Farmers' Unions in Western Europe*, South Jutland University Press, Esbjerg - Denmark, pp. 27-47.
9. Goussios D., Zacoboulou E., (1993) «Un syndicalisme sous le patronage du politique» στο : Hervieu B., Lagrave R-M., *Les syndicats agricoles en Europe*, L' Harmattan, Paris, pp. 115-140.

10. Zacopoulou E., (1993) «Les hétérodimotes» στον συλλογικό τόμο : Duboscq P., Quantin P., (sous la direction de), *Les paysans du Monde. Electeurs sous influence*, L' Harmattan, Paris, pp. 95-106.
11. Ζακοπούλου Ε., (1999) «Πολυαπασχολούμενοι και Γεωργία : προς μια νέα ανίχνευση ενός πολυδιάστατου φαινομένου» στον συλλογικό τόμο : Χ. Κασίμης-Λ. Λουλούδης (επιμ.), *Υπαιθρος Χώρα. Η ελληνική αγροτική κοινωνία στο τέλος του εικοστού αιώνα*, Πλέθρον, Αθήνα, σσ.115-147.
12. Ζακοπούλου Ε., (2000) «Πολιτική δημογραφία του νομού Ιωαννίνων 1961-1991. Το φαινόμενο των καταγομένων» στον συλλογικό τόμο : Β. Νιτσιάκος - Χ. Κασίμης (επιμ.), *Ο ορεινός χώρος της Βαλκανικής. Συγκρότηση και Μετασχηματισμοί*, Πλέθρον / Δήμος Κόνιτσας, Αθήνα, σσ. 265-283.
13. Maratou L. and E. Zacopoulou E., (2004) “Labour Unions” in D. Charalambis, L. Maratou-Aliprnatī, A. Hadjiyanni (eds) *Recent Social Trends in Greece 1960–2000*, Montreal: McGill-Queen’s University Press, pp. 353-357.
14. Tsiganou I. and E. Zacopoulou, (2004) “Conflict”, in D. Charalambis, L. Maratou-Aliprnatī, A. Hadjiyanni (eds) *Recent Social Trends in Greece 1960–2000*, Montreal: McGill-Queen’s University Press, pp. 266-275
15. Zacopoulou E. (2007) «La pluriactivité agricole comme élément formateur du champs social local. Analyse d’un paradigme», in Luginbuhl Y., (dir), *Nouvelles urbanités, nouvelles ruralités en Europe*, Editions PIE-Peter Lang S.A., Bruxelles, pp.177-181
16. Ζακοπούλου Ε. (2008) «Το όνειρο», στο Παναγιωτόπουλος Ν. (επιμ.) *Η απομάγευση του κόσμου*, ΕΚΚΕ / Πολύτροπον, Αθήνα, σσ. 457-488.
17. Ζακοπούλου Ε. (2008) «‘Ο θρίαμβος του χωρικού’. Η θέση του Στάθη Δαμιανάκου για την αγροτικότητα της νεοελληνικής κοινωνίας» στο Ζακοπούλου Ε., Κασίμης Χ., Λουλούδης Λ. (επιμ.), *Αγροτικότητα, Κοινωνία και Χώρος*, Πλέθρον, Αθήνα, σσ. 27-38.
18. Ζακοπούλου Ε. (2008) «Υπαιθρος και Γεωργία: σκέψεις για μια ανανέωση της αγροτικής κοινωνιολογικής προβληματικής» στο Κριμπάς Κ., Λουλούδης Λ. (επιμ.) *Ελληνική Γεωργία και Αγροτική Πολιτική*, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα, σσ.109-119.
19. Ζακοπούλου Ε. (2010) «Αγροτικοί πληθυσμοί και ταυτότητες στην Ελλάδα» στο Ευθυμιάδης Η., Μοδινός Μ. (επιμ.) *Πού βαδίζει η γεωργία; Η ιστορία, η κρίση και το (οικολογικό) μέλλον του Αγροτικού Χώρου*, Αθήνα, Διεπιστημονικό Ινστιτούτο Περιβαλλοντικών Ερευνών (ΔΙΠΕ), Εκδ. Λιβάνη, σσ. 45-62.
20. Ζακοπούλου Ε. (2011) «Η κοινωνική έρευνα χθες και σήμερα: Το πρόβλημα της κοινωνικής νομιμοποίησης και αυτονομίας» στο Μαράτου-Αλιπράντη Λ., Θανοπούλου Μ., Τεπέρογλου Α., Φρονίμου Ε. (επιμ.) *Όψεις της κοινωνιολογίας στην Ελλάδα σήμερα. Τιμητικός τόμος στη μνήμη της Ιωάννας Λαμπίρη-Δημάκη*, Αθήνα, Εκ. Α. Ν. Σάκκουλα, σσ. 27-40

Συμμετοχές σε Πρακτικά Συνεδρίων

21. Ζακοπούλου Ε. (1986) «Παραδοσιακή αγροτική οικονομία, πραγματική και πλασματική πολυδραστηριότητα σ’ ένα χωριό της ορεινής Νάξου», στο *Εισηγήσεις και συμπεράσματα από την επιστημονική συνάντηση με θέμα :*

- Πολυδραστηριότητα και Αγροτική Ανάπτυξη*, Εκδόσεις του Υπ. Γεωργίας, Αθήνα, σσ. 60-65.
22. Zacoboulou E. (1994) «Les communautés de compatriotes : clientélisme, identité et solidarité au service de la renaissance des communes des régions défavorisées» στον τόμο πρακτικών του Συνεδρίου : *Suds et Iles Méditerranéennes. Terres d' initiatives ou terres d' assistance?*, Editions Universitaires de Corse, Ajaccio-Corse, pp. 305-313.
  23. Ζακοπούλου Ε. (2005) «Νάξος: Τόπος, Ιστορία, Κοινωνία» στο *Επανεξετάζοντας τις ριζοσπαστικές προσεγγίσεις για το χώρο, Νάξος 2003, 20 Χρόνια Σεμινάρια του Αιγαίου*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, σελ.23-37 (δίγλωσση ελληνο-αγγλική έκδοση, οργανωτές σεμιναρίων Κ.Χατζημιχάλης- Ντ. Βαΐου).
  24. Ζακοπούλου Ε., Τσίγκανου Ι. (υπό δημοσίευση) «Τυπική συγκρότηση και άτυπη λειτουργία της μεταναστευτικής πολιτικής και της αγοράς εργασίας» στο *Παράνομη μετανάστευση και διακίνηση ανθρώπων: οι πολλαπλές όψεις μιας κρυμμένης πραγματικότητας*, Πρακτικά συνεδρίου, Κέντρο Έρευνας και Υποστήριξης Θυμάτων Κακοποίησης και Κοινωνικού Αποκλεισμού, Ιωάννινα.
  25. Ζακοπούλου Ε., (2012) «Κατακερματισμένη κοινωνία παροχών και η αδυναμία του μεταρρυθμιστικού εγχειρήματος» στο *Ελληνική κοινωνία 1975-2010. Μετασχηματισμοί, ανακατατάξεις, προκλήσεις*, Πρακτικά 3ου Συνεδρίου της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας, Αθήνα, 3-5 Νοεμβρίου 2011, σελ. 83-91.

Ερευνητικές Εκθέσεις

26. Ζακοπούλου Ε., Παναγιωτοπούλου Ρ. (1988) Πολιτική συμπεριφορά των γυναικών. Τελική έκθεση, Μέρος Β': *Η δομή της γυναικείας απασχόλησης και η επαγγελματική δραστηριοποίηση των γυναικών*, ΕΚΚΕ, σ. 107.
  - 26.1. Ζακοπούλου Ε., Παναγιωτοπούλου Ρ. (1988) Πολιτική συμπεριφορά των γυναικών, Μέρος Β', *Γυναικεία απασχόληση: Σύνοψη πρώτων αποτελεσμάτων*, εκδόσεις ΕΚΚΕ, Αθήνα (αποτελεί περίληψη των δεδομένων της παραπάνω μελέτης).
27. Kasimis C., Zacoboulou E. (1993) *Constraints on Competitiveness of European Community Agriculture. A Comparative Study (The Greek Ethnography Team Report)*. Agricultural University of Athens, p. 80.
28. Panagiotopoulou R., Zacoboulou E. (1995) *Land, Crisis and Culture: From Productionist Success to Fiscal and Environmental Impasse on European Farms, 1940-1990*, Final Report, p. 75.
29. Ζακοπούλου Ε., Κάλλας Γ., Παπαδοπούλου Π., Τσαμπαρλή Δ., Τσίγκανου Ι. (1999) *Εκδηλώσεις κοινωνικών συγκρούσεων και μορφές κοινωνικού διαλόγου στη μεταπολιτευτική Ελλάδα (1974-1994)*, ΕΚΚΕ / ΓΓΕΤ, σ. 320.
30. Zacoboulou E. (1999) *Effects of the CAP-Reform and possible further developments on organic farming in the EU*, The Greek Final Report, p. 52.
31. Ζακοπούλου Ε. (με τη συνεργασία της Ε. Άλλισον) (2000) *Οικογενειακή αγροτική εκμετάλλευση και απασχόληση στον αγροτικό χώρο*, ΕΚΚΕ / Υπουργείο Γεωργίας, σ. 139
32. Ζακοπούλου Ε. (2000) *Το προφίλ του σύγχρονου αγρότη : Προσδιορισμός των αναγκών εκπαίδευσης και κατάρτισης*, ΕΚΚΕ / Υπουργείο Γεωργίας, σ. 148

33. Κασίμης Χ., Νιτσιάκος Β., Ζακοπούλου Ε., Παπαδόπουλος Α. (2002) *Οι επιπτώσεις της εγκατάστασης και απασχόλησης του ξένου εργατικού δυναμικού στην ελληνική ύπαιθρο*, Πανεπιστήμιο Πατρών και Ιωαννίνων, Ιούνιος 2002, σ. 490.
34. Ζακοπούλου Ε. (2005) *Βάση διοικητικών και δημογραφικών δεδομένων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Χώρας. Σκοπός, μεθοδολογία και αρχιτεκτονική της εφαρμογής*, ΕΚΚΕ σ. 30.
35. Ζακοπούλου Ε. (σε συνεργασία με Καμούτση Π., Μαράτου Λ., Παπλιάκου Β., Τσίγκανου Ι.) (2011) *Γυναικεία Μετανάστευση στην Ελλάδα, Πακέτο Εργασίας 2: Αποτελέσματα Ποσοτικής Πανελλαδικής Έρευνας*, σ. 129 + παραρτήματα.
36. Ζακοπούλου Ε. (2017) *Επί μέρους Έκθεση του Προγράμματος για τη διεθνή αποτίμηση των ικανοτήτων των ενηλίκων (PIAAC - ΟΟΣΑ): «Δεξιότητες ενηλίκων και εργασία στην Ελλάδα - Δεξιότητες ενηλίκων και χρήση τους στην καθημερινή ζωή»* σ. 33.

Κείμενα Εργασίας

37. (2000), Υπουργείο Γεωργίας, Ανεξάρτητη Επιστημονική Επιτροπή, «Εθνική στρατηγική για τους ανθρώπινους πόρους της υπαίθρου», *Γεωργία και Περιβάλλον, Πρακτικά συνεδρίου-Συνάντησης εργασίας, 25/2/2000*, Υπουργείο Γεωργίας, Κέντρο Γαία-Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας, σελ.363-435.
38. (2007) Εθνικές επιστημονικές και τεχνολογικές πρωτοβουλίες (ΕΤΕΠ), Σύνοδος Προέδρων Ερευνητικών Κέντρων της Ελλάδας, *Road map για τις ερευνητικές υποδομές της χώρας*, 9: Social Sciences, Συντάκτες: Υφαντόπουλος Γ., Ζακοπούλου Ε., Καπλή Χ., Λιναρδής Α. σσ. 205-221.

Άλλες δημοσιεύσεις:

39. Ζακοπούλου Ε. (1988) «Ποσοτική και ποιοτική προσέγγιση της σχέσης μεταξύ βουλευτή και τοπικού εκλογικού σώματος στο πλαίσιο των μεταπολεμικών προ-δικτατορικών σχέσεων πελατείας. Το παράδειγμα της Νάξου» στο *Απεραθίτικα*, Τεύχος 1, Αθήνα, σσ. 190-197.
40. Ζακοπούλου Ε. (2005) «Ελληνική κοινωνική έρευνα: επαναπροσδιορίζοντας τους όρους ανάπτυξης της και την σχέση της με την ελληνική πολιτεία και κοινωνία» *Εφημερίδα Αυγή* (Ενθέματα) Κυριακή 13/2/2005
41. Ζακοπούλου Ε. (2006) «Συνέντευξη του Guy Burgel στην Έρση Ζακοπούλου», *Γεωγραφίες*, Άνοιξη - Τεύχος 11, Αθήνα, σσ.12-18.
42. Ζακοπούλου Ε., (2008) «Στάθης Δαμιανάκος: Θεματική Εργογραφία» στο Ζακοπούλου Ε., Κασίμης Χ., Λουλούδης Λ. (επιμ.) *Αγροτικότητα, Κοινωνία και Χώρος*, Πλέθρον, Αθήνα, σσ. 239-246.
43. Ζακοπούλου Ε., Πετρονώτη Μ. (2011) Εισαγωγή στο Ειδικό Τεύχος της *Επιθεώρησης Κοινωνικών Ερευνών* με τίτλο «Η Ελλάδα σε κρίση», Α΄-Β΄/2011 134-135, σσ. 3-12.

VI. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

A) ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. Διεθνής επιστημονική συνάντηση : «Πολυδραστηριότητα και Αγροτική Ανάπτυξη». Οργάνωση : ΑΤΕ, Αθήνα, 14-15 Μαΐου 1986. Θέμα εισήγησης : «Παραδοσιακή αγροτική οικονομία, πραγματική και πλασματική πολυδραστηριότητα σ' ένα χωριό της ορεινής Νάξου».
2. Διεθνές Συμπόσιο Εργασίας : «Αγροτικές κοινότητες στην Μεσόγειο και καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής». Οργάνωση : Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών Πανεπιστημίου Πατρών και C.N.R.S. Γαλλίας, Αγρίνιο, 13-15 Νοεμβρίου 1987. Θέμα εισήγησης : «Ποσοτική και ποιοτική προσέγγιση της σχέσης βουλευτή και τοπικού εκλογικού σώματος στο πλαίσιο των μεταπολεμικών προδικτατορικών σχέσεων πελατείας. Το παράδειγμα της Νάξου».
3. Διεθνές Συνέδριο : «Η νεολαία στην ύπαιθρο : προβλήματα και προοπτικές». Οργάνωση : Γεν. Γραμματεία Νέας Γενιάς, Βόλος, 25-29 Μαΐου 1988. Θέμα εισήγησης : «Ηλικία : αυτόνομος παράγων κοινωνικής αντίθεσης ή όπλο σ'ένα, βάσει άλλων παραγόντων, παιχνίδι εξουσίας; Αντιπαράθεση γενεών σ'ένα χωριό της Ηπείρου».
4. Συμπόσιο : «Στατιστικά δεδομένα και δείκτες για τον υπολογισμό της ολικής εργασίας των γυναικών». Οργάνωση : Γενική Γραμματεία Ισότητας και INSTRAW, Αθήνα, 11-13 Οκτωβρίου 1988. Δύο εισηγήσεις μαζί με την Ρ. Παναγιωτοπούλου. Θέματα : α) «Πρώτα συμπεράσματα έρευνας για την επαγγελματική απασχόληση των γυναικών στην Ελλάδα» και β) «Σκέψεις για την επεξεργασία μιας εναλλακτικής μεθοδολογίας για την μέτρηση των κοινωνικο-επαγγελματικών κατηγοριών στην Ελλάδα».
5. Διεθνές Συμπόσιο : «Les agriculteurs aux urnes». Οργάνωση : Association Française de Science Politique, Bordeaux, 15-16 Νοεμβρίου 1990. Θέμα εισήγησης : «Altération du processus électoral dans les campagnes et mécanismes influant sur les votes des agriculteurs. Le phénomène des «hétérodimotes» en Grèce».
6. Διεθνές Συμπόσιο : «Suds et îles Méditerranéennes. Terres d'initiative ou terres d'assistance?». Οργάνωση : Δίκτυο SUDMED και Περιφερειακή Διοίκηση Κορσικής, Αιάκειο, 29-31 Οκτωβρίου 1992. Θέμα εισήγησης : «Les communautés des compatriotes : clientélisme, identité et solidarité au service de la renaissance des communes des régions défavorisées».
7. American Anthropological Association, 93th Annual Meeting, Atlanta, 30/11-4/12 1994. Θέμα εισήγησης μαζί με τον Χ. Κασίμη : «Family strategies and farming in Central Greece».
8. XVII Congress of the European Society for Rural Sociology. Χανιά, Αύγουστος 1997. Θέμα εισήγησης (μαζί με τον Χ. Κασίμη) : «Family farming and family reproduction strategies in a Greek rural community».

9. Διεθνές συνέδριο: «Ο ορεινός χώρος της Βαλκανικής», Κόνιτσα 29-31 Μαΐου 1998. Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, ΙΑΑΚ-ΕΚΚΕ, Δήμος Κόνιτσας. Θέμα εισήγησης : «Πολιτική δημογραφία του νομού Ιωαννίνων 1961-1991, το φαινόμενο των 'καταγομένων'».
10. Διεθνές συνέδριο : «Nouvelles Urbanités, Nouvelles Ruralités en Europe», Στρασβούργο, Γαλλία, 10-12 Μαΐου 2000. Διοργάνωση: CNRS, Laboratoire Ladyss, Université de Paris 1, Paris 8 et Paris 10. Θέμα εισήγησης : «La pluriactivité agricole comme élément formateur du champs social local. Analyse d'un paradigme».
11. XIX διεθνές συνέδριο της ESRS (European Society of Rural Sociology), Dijon-Γαλλία, Σεπτέμβριος 2001. Θέμα εισήγησης (μαζί με τον Χ.Κασίμη) : «The Social and Economic Implications of Immigrant Labor in Rural Greece : some early empirical findings.»
12. 7^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αγροτικής Οικονομίας, Αθήνα, 21-23/11/2002. Διοργάνωση: Εταιρεία Αγροτικής Οικονομίας (ΕΤΑΓΡΟ). Θέμα εισήγησης: (μαζί με Χ. Κασίμη, Α. Παπαδόπουλος) «Η συμβολή των μεταναστών στην σύγχρονη οικογενειακή εκμετάλλευση: Μελέτη τριών παραδειγματικών περιοχών»
13. Διεθνές συνέδριο: «Ετερότητα και Κοινωνία», Αθήνα, 7-9 Μαΐου 2003. Διοργάνωση: AISLF, ΕΚΚΕ, ΣΕΚ. Θέμα εισήγησης: «Διαχείριση της ετερότητας και τοπική κοινωνία: οικονομικοί μετανάστες στην ύπαιθρο».
14. Συνέδριο: «Οι κοινωνικές επιδράσεις της οικονομικής ανάπτυξης στην κοινωνία της Σαντορίνης», Σαντορίνη, 22-23 Απριλίου 2005. Διοργάνωση: Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων, Επαρχείο Θήρας. Θέμα εισήγησης: «Σύγχρονο μεταναστευτικό φαινόμενο: επιδράσεις στην οικονομία και κοινωνία της υπαίθρου».
15. Ελληνο-γαλλικό συνέδριο: «Αγροτική Κοινωνία - Λαϊκός Πολιτισμός. Συνέδριο στη μνήμη του Στάθη Δαμιανάκου», Αθήνα, 25-27 Μαΐου 2005. Διοργάνωση: Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Γαλλική Σχολή Αθηνών με την συνεργασία του ΕΚΚΕ και του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Θέμα εισήγησης: «'Ο θρίαμβος του χωρικού'. Η θέση του Στάθη Δαμιανάκου για την αγροτικότητα της νεοελληνικής κοινωνίας».
16. Συνέδριο: «Περιφερειακή Ανάπτυξη και Δημογραφικό Ζήτημα», Αλεξανδρούπολη 24-25 Ιουνίου 2005. Διοργάνωση: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Νομαρχία Ροδόπης-Εβρου, ΕΚΚΕ. Θέμα εισήγησης: Μετανάστες στην ύπαιθρο: επιδράσεις στην ανάπτυξη και τη δημογραφία των τοπικών κοινωνιών»
17. Συνέδριο στην μνήμη της Ι. Λαμπίρη-Δημάκη: «Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα σήμερα. Προς μια Κοινωνιολογία της σύγχρονης Ελλάδας», Αθήνα, 9-11 Νοεμβρίου 2005. Διοργάνωση: Πάντειο Πανεπιστήμιο, ΕΚΚΕ.

Συμμετοχή σε στρογγυλό τραπέζι με θέμα: Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα σήμερα.

18. 9^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αγροτικής Οικονομίας με τίτλο: «Η Οικονομία και η Κοινωνία μπροστά στις νέες προκλήσεις του παγκόσμιου Αγροτοτροφικού Συστήματος», Διοργάνωση: ΕΤΑΓΡΟ, Αθήνα, 2-4/11/2006. α) Συμμετοχή στο στρογγυλό τραπέζι με θέμα: «Ηπειρος: δυνατότητες, προβλήματα, προοπτικές». β) Συντονισμός Ομάδας Εργασίας με θέμα: «Διεπιστημονική διερεύνηση των νέων εργασιακών σχέσεων στην ύπαιθρο και των επιπτώσεών τους στις τοπικές κοινωνίες»
19. 3^ο Τακτικό Συνέδριο της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας με τίτλο: «Ελληνική Κοινωνία 1975-2010: Μετασχηματισμοί, ανακατατάξεις, προκλήσεις», Αθήνα, 3-5 Νοεμβρίου 2011. Τίτλος εισήγησης: «Κατακερματισμένη κοινωνία παροχών και η αδυναμία του μεταρρυθμιστικού εγχειρήματος».
20. 4^ο Τακτικό Συνέδριο της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας με τίτλο: «Κοινωνικές ταυτότητες και κοινωνική συνοχή: προκλήσεις και προοπτικές» Συμμετοχή στο στρογγυλό τραπέζι: «Ο ερευνητής και το πεδίο της έρευνας» Αθήνα, 12-14 Δεκεμβρίου 2013.
21. 14^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αγροτικής Οικονομίας με τίτλο: «Νέα ΚΑΠ και ανασυγκρότηση της αγροτικής οικονομίας», Διοργάνωση: ΕΤΑΓΡΟ, Βόλος, 2016. Τίτλος εισήγησης: «Νέα ΚΑΠ και διαφοροποίηση των ελλήνων αγροτών. Προκλήσεις και διακυβεύματα στη χάραξη εθνικής αγροτικής πολιτικής».

Β) ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΟΜΙΛΙΕΣ

1. Διάλεξη στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Πάτρας στο πλαίσιο του μαθήματος: «Αγροτική Κοινωνιολογία». Θέμα: «Σχέσεις πατρωνίας-πελατείας στον αγροτικό χώρο. Το παράδειγμα της Νάξου» (1989)
2. Επιστημονική Ημερίδα : «Ελληνική αγροτική κοινότητα». Οργάνωση : Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Γιάννενα, 27 Απριλίου 1990. Θέμα εισήγησης : «Κοινωνικο-οικονομική διάσπαση και εξω-εδαφική ιδεολογική ανασυγκρότηση της κοινότητας. Η σημασία του φαινομένου στον ελλαδικό αγροτικό και αστικό χώρο».
3. Ημερίδα στο πλαίσιο των Σεμιναρίων της Ερμούπολης : «Σύγχρονες όψεις του αστικού και αγροτικού χώρου». Οργάνωση : Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών (ΕΙΕ) και Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας (ΕΚΚΕ), Ερμούπολη, 2 Ιουλίου 1996. Θέμα εισήγησης : «Αγροτικός χώρος : νέες όψεις κοινωνικής μορφολογίας, κοινωνικότητας και επικοινωνίας».
4. Ομιλία στην Ελληνική Εταιρεία Εθνολογίας με θέμα : «Ερευνητής και τοπική κοινωνία : προβλήματα επιτόπιας έρευνας στην διερεύνηση αντικειμένων

τοπικής διαπάλης». Η ομιλία έγινε στο πλαίσιο κύκλου ομιλιών με θέμα : «Μεθοδολογία και προβλήματα επιτόπιας έρευνας» (10-11-1997).

5. Ημερίδα στο πλαίσιο των Σεμιναρίων της Ερμούπολης : «Αγροτική πολιτική, Κράτος και ελληνική οικογενειακή γεωργία». Οργάνωση : Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών (ΕΙΕ) και Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας (ΕΚΚΕ), Ερμούπολη, 16-17 Ιουλίου 1997. Θέμα εισήγησης : «Μικρο-κοινωνιολογική προσέγγιση των περιφερειακών θεσμών εφαρμογής της αγροτικής πολιτικής».
6. Ημερίδα στο πλαίσιο των Σεμιναρίων της Ερμούπολης : «Μεθοδολογία βάσεων δεδομένων και κοινωνική έρευνα : παραδείγματα εφαρμογών». Οργάνωση : Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών (ΕΙΕ) - Διεύθυνση Υποστήριξης Ερευνών (ΕΚΚΕ), Ερμούπολη, 16-17 Ιουλίου 1998. Θέμα εισήγησης (μαζί με τους: Γ.Κάλλας, Π.Παπαδοπούλου, Δ.Τσαμπάρλη και Ι.Τσίγκανου) : «Μελέτη των κοινωνικών αντιπαραθέσεων: παραγωγή μοντέλου κοινωνικών δεδομένων από πληροφορίες του ημερήσιου τύπου».
7. Διάλεξη κατόπιν προσκλήσεως, στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Τμήματος Γεωπονίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Θέμα διάλεξης : Η πολυαπασχόληση στον αγροτικό χώρο και την γεωργία (2000).
8. Ομιλία στην παρουσίαση του βιβλίου των Μ. Αρχοντάκη, Γ. Γιαννούλη : «Ποίηση χαραγμένη στην πέτρα. Κοινωνική μνήμη και ποιητική με θέμα το σμυρίγλι από τ' Απεράθου και την Κόρωνο της Νάξου». Στοά του Βιβλίου, Νοέμβριος 2001.
9. Παρουσίαση αποτελεσμάτων της έρευνας «Οι επιπτώσεις της εγκατάστασης και απασχόλησης του ξένου εργατικού δυναμικού στην ύπαιθρο», Παν. Πατρών και Ιωαννίνων (χρηματοδότηση: Υπ. Γεωργίας), Αθήνα, 28/3/2003. Τίτλος εισήγησης: «Τοπική κοινωνία και μετανάστες: απόψεις, στάσεις και κοινωνικές πρακτικές»
10. Εισήγηση στην ημερίδα πρώτης παρουσίασης του ερευνητικού προγράμματος: «Δημιουργία κόμβου δευτερογενούς επεξεργασίας και διαχείρισης κοινωνικο-οικονομικών δεδομένων και δεικτών» του ΕΚΚΕ, Αθήνα, ΓΓΕΤ-Αίθουσα 001, 15/1/2004.
11. Παρουσίαση στην ημερίδα που οργάνωσε το Πανεπιστήμιο Βόλου, Τμήμα Αρχαιολογίας, Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, στην μνήμη του Στ. Δαμιανάκου, Βόλος, 5 Μαΐου 2004,. Τίτλος ομιλίας: «Στ. Δαμιανάκος: ο αθεράπευτος ερευνητής, ο φιλελεύθερος δάσκαλος».
12. Εισήγηση στην ημερίδα ενδιάμεσης παρουσίασης του ερευνητικού προγράμματος: «Δημιουργία κόμβου δευτερογενούς επεξεργασίας και διαχείρισης κοινωνικο-οικονομικών δεδομένων και δεικτών» του ΕΚΚΕ, Αθήνα, 5/11/2004. Τίτλος: «Βάση διοικητικών και δημογραφικών δεδομένων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Χώρας».

13. Εισήγηση στο «1^ο Συμπόσιο για την Έρευνα και Τεχνολογία στην Ελλάδα» που οργάνωσε η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών, Αθήνα, 27-28 Ιανουαρίου 2005. Τίτλος εισήγησης: «Ελληνική κοινωνική έρευνα: επαναπροσδιορίζοντας τους όρους ανάπτυξης της και την σχέση της με την ελληνική πολιτεία και κοινωνία».
14. Προσκεκλημένη της επιστημονικής εταιρείας «Μνήμων» στον ρόλο του «συζητητή» στην διάλεξη του Ζαχαρία Παληού (Παν. Κρήτης) με θέμα: «Η ‘κατ’οίκον’ έρευνα». Αθήνα, Τετάρτη, 30/3/2005.
15. Διάλεξη κατόπιν προσκλήσεως στο Μεταπτυχιακό Τμήμα του Τμήματος Χωροταξίας και Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, 17/5/2005. Θέμα: «Η μετανάστευση στην ύπαιθρο: οικονομικές, κοινωνικές και δημογραφικές συνιστώσες».
16. Προσκεκλημένη της επιστημονικής εταιρείας «Μνήμων» στον ρόλο του «συζητητή» στην διάλεξη της Τ. Σπηλιωτοπούλου με θέμα: «Όταν λείπουν οι άνδρες και απουσιάζουν οι γυναίκες. Ιστορικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις για το Ζαγόρι της Ηπείρου». Αθήνα, Τετάρτη, 16/11/2005.
17. Δημερίδα με τίτλο: «Παράνομη μετανάστευση και διακίνηση ανθρώπων: οι πολλαπλές όψεις μιας κρυμμένης πραγματικότητας». Οργάνωση: Κέντρο Έρευνας και Υποστήριξης Θυμάτων Κακοποίησης και Κοινωνικού Αποκλεισμού, Ιωάννινα, 2-3/12/2006. Θέμα εισήγησης: «Τυπική συγκρότηση και άτυπη λειτουργία της μεταναστευτικής πολιτικής και της αγοράς εργασίας»
18. Δηήμερο Συμπόσιο για την Αγροτική Πολιτική. Οργάνωση: Ακαδημία Αθηνών, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθήνας, Αθήνα, 9-10 Νοεμβρίου 2007. Θέμα εισήγησης: «Ύπαιθρος και Γεωργία: σκέψεις για μια ανανέωση της αγροτικής κοινωνιολογικής προβληματικής».
19. Διαλέξεις στο Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθήνας στο πλαίσιο του μαθήματος «Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία». Θέμα: «Κοινωνική διαστρωμάτωση ή κοινωνικές τάξεις? Το σύγχρονο πρόβλημα του κοινωνικού διαχωρισμού», 7 και 9/1/2008.
20. Ημερίδα με τίτλο: «Η Κοινωνική Έρευνα στην Ελλάδα και ο ρόλος του ΕΚΚΕ. Πενήντα χρόνια από την ίδρυση του ΕΚΚΕ» Οργάνωση: ΕΚΚΕ, Αθήνα, 16/6/2009, Παρουσίαση, ως εκπρόσωπος του Ινστιτούτου Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας, τίτλος: «Από τη ραγδαία αστικοποίηση της δεκαετίας του '60 στα σημερινά προβλήματα των πόλεων και της υπαίθρου. Η Ερευνητική Παράδοση του ΕΚΚΕ στη μελέτη του αστικού και αγροτικού χώρου».
21. Τετράωρη διδασκαλία στο πλαίσιο του κύκλου μαθημάτων του Θερινού Οικολογικού Πανεπιστημίου «Η γεωργία στο μεταίχμιο». Οργάνωση: Διεπιστημονικό Ινστιτούτο Περιβαλλοντικής Έρευνας (ΔΙΠΕ), Σαμοθράκη, Ιούλιος 2010. Τίτλος μαθήματος: «Αγροτικοί πληθυσμοί και ταυτότητες στην

Ελλάδα», 9/7/2010 (20/7/2010 : παρουσίαση του θέματος στον ραδιοσταθμό Flash 96).

22. Ομιλία μετά από πρόσκληση στην παρουσίαση του βιβλίου «Μετανάστες στην Ελλάδα, απασχόληση και ένταξη στις τοπικές κοινωνίες» που επιμελήθηκαν οι καθηγητές Χ. Κασίμης και Απ. Παπαδόπουλος, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθήνας, στο πλαίσιο του κύκλου παρουσιάσεων με τίτλο «Μεσημέρια στο Γεωργικό Μουσείο, τα βιβλία και οι συγγραφείς τους», 28/2/2013.
23. Τελική Ημερίδα του έργου: REDI – Έρευνα, Εκπαίδευση και Υποδομές. Ο τριγωνισμός των αξόνων στρατηγικής ανάπτυξης του ΕΚΚΕ, Αθήνα, 28/9/2021. Τίτλος: «Εκδόσεις ηλεκτρονικών βιβλίων στις κοινωνικές επιστήμες».

VII. ΑΛΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Μέλος της European Society for Rural Sociology.
2. Μέλος του Συλλόγου Ελλήνων Κοινωνιολόγων
3. Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Εθνολογίας και Πρόεδρος του Δ.Σ της τη διετία:1996-1998.
4. Μέλος της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας
5. Μέλος του Επιστημονικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας του ΕΚΚΕ (2002-2004).
6. Αντιπρόεδρος του Συλλόγου Εργαζομένων στο ΕΚΚΕ (2002-2004).
7. Μέλος της Εξελεγκτικής Επιτροπής της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών (2003-2005).
8. Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Ινστιτούτου Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας του ΕΚΚΕ (2005- Απρίλιος 2006).
9. Μέλος του Δ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών (2005-2007).
10. Εκπρόσωπος των ερευνητών στο Δ.Σ. του ΕΚΚΕ (Μάιος 2006 – Ιούλιος 2008)

Διοργανώσεις Συνεδρίων

1. Μέλος της επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου: «Όψεις της ανθρωπολογικής σκέψης και έρευνας στην Ελλάδα». Φορείς διοργάνωσης : ΕΚΚΕ, Ελληνική Εταιρεία Εθνολογίας. Αθήνα, 7-8 Δεκεμβρίου 2001
2. Μέλος της ελληνικής επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου : «Ετερότητα και κοινωνία». Φορείς διοργάνωσης : ΕΚΚΕ, Πανεπιστήμιο Αθηνών, AISLF (Association Internationale des sociologues de langue française), ΣΕΚ. Αθήνα, 7- 9 Μαΐου 2003.
3. Μέλος της επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου: «Αγροτική Κοινωνία - Λαϊκός πολιτισμός. Συνέδριο στη μνήμη του Στάθη Δαμιανάκου». Φορείς: Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Γαλλική Σχολή με την συνεργασία του ΕΚΚΕ και του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Αθήνα, 25-27/5/2005.

4. Μέλος της ελληνικής επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής του διεθνούς συνεδρίου: «Πολιτισμός και Βαρβαρότητα. Επικοινωνία και σύγχρονη κοινωνία». Φορείς διοργάνωσης: AISLF, ISA, Πάντειο Πανεπιστήμιο, ΕΚΚΕ. Αθήνα, 26-28 Μαΐου 2011.

Επιτροπές

1. Μέλος της Ανεξάρτητης Επιστημονικής Επιτροπής του Υπουργείου Γεωργίας για την κατάρτιση Εθνικής στρατηγικής για τους ανθρώπινους πόρους της υπαίθρου (2000).
2. Μέλος της Εισηγητικής Επιτροπής Κατάρτισης του Πενταετούς Προγραμματισμού Έρευνας του ΙΑΑΚ για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΕΚΚΕ. (Ιούνιος 2001).
3. Μέλος της Επιτροπής αναθεώρησης των συνδρομών σε επιστημονικά περιοδικά της Βιβλιοθήκης του ΕΚΚΕ (2001)
4. Συμμετοχή στην Επιτροπή καταγραφής των Συνεργιών και Δικτύων του ΙΑΑΚ κατά την τελευταία πενταετία (2002).
5. Μέλος της Επιτροπής Οργάνωσης σειράς διαλέξεων μελών του ΕΚΚΕ στο πλαίσιο των μαθημάτων των μεταπτυχιακών Τμημάτων του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Αθηνών (Οκτώβριος 2003)
6. Μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης Έργου του Προγράμματος: «Τάσεις κοινωνικού μετασχηματισμού στον αστικό χώρο: κοινωνική αναπαραγωγή, κοινωνικές ανισότητες και κοινωνική συνοχή στην Αθήνα του 21^{ου} αιώνα»
7. Μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας, 2007-2013, «Αλέξανδρος Μπαλτατζής», Εκπρόσωπος ΕΚΚΕ.
8. Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής της Επιθεώρησης Κοινωνικών Ερευνών του ΕΚΚΕ (Οκτώβριος 2010 – Σεπτέμβριος 2013)
9. Μέλος της Επιτροπής Διενέργειας και Αξιολόγησης των αποτελεσμάτων Διαγωνισμών (2014)
10. Μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης Προτάσεων για τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου για το Πρόγραμμα «Δυναμική Διαχείριση Βάσεων Κοινωνικών Δεδομένων και Χαρτογραφικών Αναπαραστάσεων – SoDaMap» (2014)
11. Συντονίστρια της Επιτροπής Ηλεκτρονικών Εκδόσεων του ΕΚΚΕ (2015 – 2021)
12. Συντονίστρια της Επιτροπής Εκδόσεων του ΕΚΚΕ (2021 -)

Αξιολογήσεις

1. Αξιολόγηση ερευνητικών προτάσεων του Ερευνητικού Ιδρύματος Κύπρου.
2. Μέλος του καταλόγου κριτών της Επιθεώρησης Κοινωνικών Ερευνών που εκδίδεται από το ΕΚΚΕ.
3. Μέλος του καταλόγου κριτών του περιοδικού “South European Society and Politics”.

VIII. Αναφορές στο δημοσιευμένο έργο

Αναφορές στο:

Les relations de clientèle en milieu rural et en milieu urbain. Localité et relations de clientèle en Grèce: le cas d'un village naxiote et de ses immigrés à Athènes. Thèse de troisième cycle, Université Paris X- Nanterre, Παρίσι, 1986, p. 350.

1. Μαραντζίδης Ν., (1995) «Η πόλη στην πολιτική ζωή του χωριού: Χαρακτηριστικά και συνέπειες των νέων μορφών πολιτικής πρακτικής του πληθυσμού της υπαίθρου στην περίοδο της τρίτης ελληνικής Δημοκρατίας», στο *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 87, ΕΚΚΕ, Αθήνα, σελ. 75.
2. Damianakos St., (1996) *Le paysan grec*, L'Harmattan, Paris, σελ. 36, 47, 203, 305 και βιβλιογραφικός οδηγός.
3. Μαραντζίδης Ν., (1997) *Οι μικρές Μόσχες, Πολιτική και εκλογική ανάλυση της παρουσίας του κομμουνισμού στον ελλαδικό αγροτικό χώρο*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, σελ.70.
4. Damianakos St., (1997) «The Ongoing Quest for a Model of Greek Agriculture» in *Sociologia Ruralis*, Vol.37, no2, August 1997, Rural Greece. Fragile Structures and New Realities, Kasimis Ch. and Louloudis L. (guest eds), pp. 201, 208.
5. Marantzidis N. (1999) «Clientélisme politique et exclusion sociale le cas des Tsiganes en Grèce » *Politique et sociétés*, Vol. 18, no 3, pp. 145,154,160
6. Αρχοντάκης Μ.Ν., Γιαννούλης Γ.Γ., (2001) *Ποίηση χαραγμένη στην πέτρα. Κοινωνική μνήμη και ποιητική με θέμα το σμυρίγλι από τ' Απεράθου και την Κόρωνο της Νάξου*, Ατραπός, Αθήνα, σελ. 36,37,39,41,72,76,93,104,509.
7. Damianakos St., (2001), «Les équivoques de la statistique: dépeuplement et double appartenance sociale en Epire, 1961-1991» in *Strates, Villageois et citadins de Grèce*, no 10, Ed. Ladyss, Paris, σελ. 76, 84.
8. Δαμιανάκος Στ., (2003) *Από τον χωρικό στον αγρότη. Η ελληνική αγροτική κοινωνία απέναντι στην παγκοσμιοποίηση*, Εξάντας-ΕΚΚΕ, Αθήνα, σελ. 60, 72 (στα καινούργια κείμενα) και βιβλιογραφικός οδηγός.
9. Σέργης Μ., (1998) Λαογραφικά των Εκλογών (1920-1981) από ένα ναξιώτικο χωριό. Συμβολή στη «Λαογραφία των εκλογών» και στη μελέτη του κυκλαδικού χώρου. Αθήνα, σ.128
10. Σέργης Μ., (2011) «Κοινωνία, πελατειακές σχέσεις και δημοτικές εκλογές στο δήμο Νάξου την πρώτη δεκαετία του 20^{ου} αιώνα: η εξέχουσα μορφή του Ανδρέα Ι. Πολίτη (1841-1909)» στο Μπαμπούνης Χ. (επιμ.) *Ιστορίας Μέριμνα. Τιμητικός τόμος στον Καθηγητή Γεώργιο Ν. Λεοντσίνη*, ΕΚΠΑ, τ.Α2 Αθήνα, σ. 1241-1262.

Αναφορές στο:

Δαμιανάκος Στ., Ζακοπούλου Ε., Κασίμης Χ., Νιτσιάκος Β. (1997) *Εξουσία, Εργασία και Μνήμη σε τρία χωριά της Ηπείρου. Η τοπική δυναμική της επιβίωσης*, Πλέθρον / ΕΚΚΕ, Αθήνα, σελ. 338.

1. Οικονόμου Α., (2000) «Οικονομία και συγγένεια στις αρβανίτικες ορεινές κοινότητες του Κιθαιρώνα», στο Νιτσιάκος Β., Κασίμης Χ., (επιμ.), *Ο ορεινός χώρος της Βαλκανικής. Συγκρότηση και Μετασχηματισμοί*. Αθήνα, Πλέθρον, σ.161.
2. Δαουτόπουλος Γ., Καζακόπουλος Λ., Κούση Μ., (2002), *Αγροτική Κοινωνιολογία*, Ζυγός, Θεσσαλονίκη, σελ. 228, 302.

3. Κοβάνη Ε., (2002) *Λιμνών αποξηράνσεις: μελέτη αιφιορίας και πολιτιστικής ιστορίας*, Αθήνα, ΕΚΚΕ, σελ. 270.
4. Αυδίκος Ε., (2002) *Χάλασε το χωριό μας, χάλασε. Ιστορίες περί ακμής και πτώσης στην Λευκίμη Έβρου*, Δήμος Τυχερού, Αλεξανδρούπολη, σελ. 17, 73, 265.
5. Κικίλιας Η. (2008), Η κατασκευή της αγροτικότητας στη νεωτερική κοινωνία: Μια κριτική προσέγγιση της έννοιας της αγροτικής κοινωνίας στο έργο του Στάθη Δαμιανάκου, στο Ζακοπούλου Ε., Κασίμης Χ., Λουλούδης Λ. (επιμ.), *Αγροτικότητα, Κοινωνία και Χώρος*, Πλέθρον, Αθήνα, σελ. 166-170
6. Παπαδόπουλος Α.Γ. (2008), Όψεις της κοινωνικής διαφοροποίησης στην ελληνική ύπαιθρο: οικογενειακή γεωργία, στρατηγικές, μετανάστες και ευελιξία, στο Ζακοπούλου Ε., Κασίμης Χ., Λουλούδης Λ. (επιμ.), *Αγροτικότητα, Κοινωνία και Χώρος*, Πλέθρον, Αθήνα, σελ. 221
7. Σέργης Μ., (2011) «Κοινωνία, πελατειακές σχέσεις και δημοτικές εκλογές στο δήμο Νάξου την πρώτη δεκαετία του 20^{ου} αιώνα: η εξέχουσα μορφή του Ανδρέα Ι. Πολίτη (1841-1909)» στο Μπαμπούνης Χ. (επιμ.) *Ιστορίας Μέριμνα. Τιμητικός τόμος στον Καθηγητή Γεώργιο Ν. Λεοντσίνη*, ΕΚΠΑ, τ.Α2 Αθήνα, σ. 1241-1262.

Αναφορές στο:

Kasimis Ch., Papadopoulos A., Zacopoulou E., (2003), «Migrants in Rural Greece», *Sociologia Ruralis*, Vol.43 no 2, Blackwell, pp. 167-184.

1. King, R. and Vullnetari, J. (2003), “Migration and Development in Albania”, *Working Paper C5*, Development research center on Migration, Globalization and Poverty. Αναφορές στις σελ. 37 και 38.
2. Fakiolas R., “Regularising Undocumented Immigrants in Greece: Procedures and Effects”, *Journal of Ethnic and Migration Studies*, vol. 29, No 3: 535-561, May 2003, pp. 551, 554
3. Harris, N. (2003), “Migration of Labour: Constructing Transitional Arrangements”, *Economic and Political Weekly*, 18 October 2003, Αναφορά στη σελ. 4467.
4. Blaschke, J. and Ruiz Torres, G. (2003), *Racism in Rural Areas*, Final Report, Study for the EUMC, Berlin. Αναφορές στις σελ. 147 και 150.
5. Stockdale, A. (2004), “Rural Out-Migration: Community Consequences and Individual Migrant Experiences”, *Sociologia Ruralis*, Vol. 44. Αναφορά στη σελ. 168.
6. Λουλούδης, Λ., Βλάχος, Γ. Θεοχαρόπουλος, Ι. (2004), «Η Δυναμική της Τοπικής Επιβίωσης στις Λιγότερο Ευνοημένες Περιοχές», στο Ι. Σπιλάνης, Θ. Ιωσηφίδης, Θ. Κίζος (επιμ), *Στρατηγικές Ανάπτυξης σε Λιγότερο Ευνοημένες Περιοχές*, Αθήνα, Gutenberg. Αναφορά στη σελ. 257.
7. Cavouridis, J. (2004), “Migration to Greece from the Balkans”, *South Eastern Europe Journal of Economics*, Vol. 2. Αναφορά στη σελ. 48.
8. Baldwin-Edwards, M. (2004), “Albanian emigration and the Greek labour market: Economic symbiosis and social ambiguity”, *South-East European Review*, Vol. 1. Αναφορά στη σελ. 61.
9. Nicholson, B. (2004), “Migrants as Agents of Development: Albanian Return Migrants and Micro-Enterprise”, in D. Pop (ed), *New Patterns of Labour*

- Migration in Central and Eastern Europe*, Cluj-Napoca, Public Policy Centre. Αναφορά στη σελ. 104.
10. Nicholson, B. (2004), “The Tractor, the Shop and the Filling Station: Work Migration as Self-help Development in Albania”, *Europe – Asia Studies*, Vol. 56, No 6. Αναφορές στις σελ. 888.
  11. Τσιμπιρίδου, Φ. (2004), “Μετανάστες και Πολιτισμός. Σκέψεις για την εννοιολόγηση και χρήση των αναλυτικών εργαλείων στο ζήτημα της μετανάστευσης”, στο Μ. Παύλου και Δ. Χριστόπουλος (επιμ), *Η Ελλάδα της Μετανάστευσης*, Αθήνα, Κριτική. Αναφορές στις σελ. 158-160, 164.
  12. Labrianidis, L. (2004), “Introduction”, in L.Labrianidis (ed.), *The Future of Europe’s Rural Peripheries*, Aldershot, Ashgate. Αναφορά στη σελ. 2.
  13. Lauth Bacas, J. (2004), “Greek Attitudes towards EU Inclusion: Controversial Discourses of Belonging”, *Ethnologia Balkanica*, Vol. 8.
  14. Louloudis, L., Vlahos, G. and Theoharopoulos, Y. (2004), “The dynamics of local survival in Greek LFAs”, in F. Brouwer (ed), *Sustaining agriculture and the rural environment: governance, policy and multifunctionality*, Cheltenham, Edward Elgar. Αναφορά στη σελ. 156.
  15. Γιδαράκου, Ι., Δημοπούλου, Ε. και Καζακόπουλος, Λ. (2005), «Ιδιοκτησία και Επιχειρηματικότητα στον Πρωτογενή Τομέα», στο Μ. Στρατηγάκη (επιμ), *Επιχειρηματικότητα Γυναικών: Όψεις Ιδιοκτησίας και Διοίκησης*, Αθήνα, Gutenberg. Αναφορά στη σελ. 110.
  16. Lawrence, C. (2005), “Rebordering the Nation: Neoliberalism and Racism in Rural Greece”, *Dialectical Anthropology*, Vol. 29. Αναφορά στη σελ. 332.
  17. Karakayali, S. und Tsianos, V. (2005), “Mapping the Order of New Migration: Undokumentierte Arbeit und die Autonomie der Migration”, *Peripherie*, No 97/98. Αναφορά στη σελ. 5 (στο html version).
  18. Labrianidis, L. and Hatziprokopiou, P. (2005), “The Albanian migration cycle. Migrants tend to return to their country of origin after all”, in King, R., Mai, N. and Schwander-Sievers, S. (eds), *The New Albanian Migration*, Sussex Academic Press. Αναφορά στη σελ. 99.
  19. Gibney, M.J. and Hansen, R. (2005), *Immigration and Asylum: From 1900 to the present*, ABC-CLIO. Αναφορά στη σελ. 417.
  20. Kanellopoulos C. in cooperation with Gregou M., Petralias A. (2005), Illegally resident third country nationals in Greece: state approaches towards them, their profile and social situation, Centre of Planning and Economic Research-EU, Athens, p. 77
  21. Karakayali S. und Tsianos V. (2005), “Mapping the Order of New Migration: Undokumentierte Arbeit und die Autonomie der Migration”, *Peripherie*, No 97/98, p. 5 (στο html version).
  22. Stockdale, A. (2006), “Migration: Pre-requisite for rural economic regeneration?”, *Journal of Rural Studies*, Vol. 22. Αναφορά στις σελ. 355, 357.
  23. Cavounidis, J. (2006), “Labour Market Impact of Migration: Employment Structures and the Case of Greece”, *International Migration Review*, Vol. 40, No 3. Αναφορά στις σελ. 648, 650.
  24. Iosifides, T., Kizos, T., Petracou, E., Malliotaki, E., Katsimantou, K. and Sarri, E. (2006), “Socio-economic Characteristics of Immigrants in Western Greece Region: Urban-Rural Continuum or Divide?”, *Migration Letters*, Vol. 3, No 2. Αναφορές στις σελ. 92 & 93.

25. Kuokkanen, K. and Vihinen, H. (2006), *Contribution of the CAP to the general objectives of the EU*, Background Note 4, SASSPO-SSP4-022698. Αναφορά στη σελ. 13.
26. Lawrence, C.M. (2006), "To hire an 'Albanian': household economy and immigration in rural Greece", *Research in Economic Anthropology*, Vol. 25. Αναφορά στις σελ. 84.
27. Κόντης, Α., Ζωγραφάκης, Σ. και Μητράκος, Θ. (2006), *Οι Οικονομικές επιπτώσεις της απασχόλησης των μεταναστών κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας στο ΑΕΠ*, Μελέτη που παραδόθηκε στο ΙΜΕΠΟ, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Αθηνών. Αναφορές στις σελ. 17 & 51.
28. Baldwin-Edwards, M. (2006), *Implementing the EU anti-discrimination directives in Greece: Between 'Marketization' and social exclusion*, MMO Working Paper No 8. Αναφορά στη σελ. 14.
29. Bika, Z. (2007), "A Survey of Academic Approaches to Agrarian Transformation in Post-War Greece", *Journal of Agrarian Studies*, Vol. 34, No1. Αναφορές στις σελ. 77, 78 & 86.
30. Alipranti-Maratou, L. (2007), "Migration to Greece: A New Type and Emerging Problems". In E. Close, M. Tsianikas and G. Couvalis (eds.) *Greek Research in Australia: Proceedings of the Sixth Biennial International Conference of Greek Studies, Flinders University June 2005*. Adelaide, Flinders University Department of Languages - Modern Greek. Αναφορά στη σελ. 190.
31. Έμκε-Πουλοπούλου Η. (2007), *Η Μεταναστευτική Πρόκληση*, Αθήνα: Παπαζήσης.
32. Vullnetari, J. (2007), *Albanian Migration and Development: State of the Art Review*, Working Paper No 18, IMISCOE, September. Αναφορές στη σελ. 50.
33. Preibisch K.L. (2007), Local produce, Foreign Mobility: Labour Mobility Programmes and Global Trade Competitiveness in Canada, *Rural Sociology*, Vol. 72, No 3. Αναφορά στη σελ. 421.
34. Pedreno Canovas A., Riquelme Perea P. (2007), "La condicion inmigrante de los nuevos trabajadores rurales", *Revista Espanola de Estudios Agrosociales y Pesqueros*, No 211. Αναφορά στη σελ. 190.
35. Lawrence, C.M. (2007), *Blood and Oranges: European Markets and Immigrant Labour in Rural Greece*, Berghan Books. Αναφορά στις σελ. 60.
36. Ateljevic, I. and Hall, D. (2007), The embodiment of the macho gaze in the South-eastern Europe: Performing femininity and masculinity in Albania and Croatia, in A. Prichard, N. Morgan, I. Ateljevic, C. Harris (eds), *Tourism and Gender: Embodiment, Sensuality and Experience*, London, CABI Publishing. Αναφορά στη σελ. 140.
37. Πέτρου, Μ. (2008), «Μετανάστες και γυναικεία εργασία σε μια αγροτική κοινότητα. Έμφυλος επαναπροσδιορισμός του εργασιακού χώρου και αναπαραστάσεις του φύλου», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, No 125. Αναφορά στη σελ. 42.
38. Παπάς, Κ. (2008), «Η γεωγραφική διαφοροποίηση ως παράμετρος διαμόρφωσης της απασχόλησης των μεταναστών στις αγορές εργασίας της υπαίθρου», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, No 125. Αναφορά στη σελ. 72.
39. Kalambokidis, K., Iosifides, T., Henderson, M., Morehouse, B. (2008), Wildfire policy and use of science in the context of a socio-ecological system on the Aegean Archipelago, *Environmental Science and Policy*, Vol. 11, No 5. Αναφορά στη σελ. 409.

40. British Council/IPPR (2008), *Migrant Cities Research*, Living Together Programme, Athens. Αναφορά στη σελ. 43.
41. Halfacree, K (2008), To Revitalize Counterurbanization Research? Recognising an International and Fuller Picture, *Population, Place and Space*, Vol. 14. Αναφορά στη σελ. 487.
42. Hugo, G. and Moren-Alegret, R. (2008), International Migration to Non-Metropolitan Areas of High Income Countries: Editorial Introduction, *Population, Place and Space*, Vol. 14. Αναφορά στη σελ. 474.
43. Moren-Alegret, R. (2008), Ruralphilia and Urbophobia versus Urbophilia and Ruralphobia? Lessons from Immigrant Integration Processes in Small Towns and Rural Areas in Spain, *Population, Place and Space*, Vol. 14. Αναφορά στη σελ. 538.
44. Gabărski, N. (2008), Les expériences migratoires bulgares en Grèce depuis 1989, *Balkanologie*, Vol. XI, No 1-2. Αναφορά στην Online εκδοχή του άρθρου στο <http://balkanologie.revues.org/index1132.html>.
45. Koutsou, S. et Petrou, M. (2008), Restructuration des systèmes agraires et perceptions de « l'autre » de part et d'autre de la frontière gréco-bulgare, *Mediterranee: Revue Géographique des pays Méditerranéens* (available from <http://mediterranee.revues.org/index527.html>).
46. Sintés, P. (2008), Lire les résultats du recensement grec de 2001. Tendances du peuplement et pratiques sociales de l'espace, *Espace géographique*, Vol. 37, No 3. Αναφορά στη σελ. 266.
47. British Council (2008), Living Together Programme, Migrant Cities Research: Athens, p. 43
48. Labrianidis, L. and Sykas, T. (2009), Geographical Proximity and Immigrant Labour in Agriculture: Albanian Immigrants in the Greek Countryside, *Sociologia Ruralis*, Vol.49, No 4.
49. Phillips, M. (2009), Counterurbanisation and Rural Gentrification: an Exploration of the Terms, *Population, Place and Space*.
50. Vergunst, P. (2009), Whose Socialisation? Exploring the Social Interaction Between Migrants and Communities-of-Place in Rural Areas, *Population, Place and Space*, Vol. 15, No 3. Αναφορές στη σελ. 254-255.
51. Costas Mantzos et Athena Peglidou (2010), Lines in the Family. Aspects of Family-Related Migration in Greek-Albanian Border, *Balkanologie*, Vol. XII, n° 2
52. Πέτρου Μ., (2010) Εσωτερική μετανάστευση και Αλβανοί αγρεργάτες στον υπαίθρο χώρο. Κοινωνικοί μετασχηματισμοί και το διακύβευμα της εντοπιότητας. Η περίπτωση του Μαραθώνα Αττικής, στα *Πρακτικά του 8^{ου} Πανελληνίου Γεωγραφικού Συνεδρίου της Ελληνικής Γεωγραφικής Εταιρείας*, Αθήνα, Εκδόσεις ΕΚΠΑ, Τόμος 3: 413–422.
53. Joseph Tzanopoulos, Athanasios S. Kallimanis, Ioanna Bella, Lois Labrianidis, Stefanos Sgardelis, John D. Pantis, (2011), Agricultural decline and sustainable development on mountain areas in Greece: Sustainability assessment of future scenarios, *Land Use Policy*, 28 585–593.

Αναφορές στο:

Κασίμης Χ., Ζακοπούλου Ε., Παπαδόπουλος Α., (2004), «Η συμβολή των μεταναστών στη σύγχρονη οικογενειακή εκμετάλλευση: Μελέτη τριών παραδειγματικών περιοχών», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, Β΄-Γ΄/2003, 111-112, ΕΚΚΕ, Αθήνα, σελ.9-38.

1. Λουλούδης, Λ. (2003), «Από το ‘Τραγικό’ Βουνό στο ‘Μαγικό’ Βουνό: ‘Υπερτοπικές’ Συνέργειες Επιβίωσης της Ορεινής Κοινωνίας», *Γεωγραφίες*, τευχ. 5, σελ. 50 (εκτεταμένη αναφορά σχεδόν μιας σελίδας στα ευρήματα που περιλαμβάνονται στο άρθρο).
2. Λαμπριανίδης Λ., (επιμ.) (2005) *Η επιχειρηματικότητα στην ευρωπαϊκή ύπαιθρο. Η περίπτωση της Ελλάδας*, Πατάκης, Αθήνα, σελ. 32, 59.
3. Λουλούδης, Λ. (2003), «Από το ‘Τραγικό’ Βουνό στο ‘Μαγικό’ Βουνό: ‘Υπερτοπικές’ Συνέργειες Επιβίωσης της Ορεινής Κοινωνίας», *Γεωγραφίες*, τευχ. 5, σελ. 50 (εκτεταμένη αναφορά σχεδόν μιας σελίδας στα ευρήματα που περιλαμβάνονται στο άρθρο).
4. Μάγκαβος Χ., Παπαδοπούλου Δ. (2006), *Μετανάστευση και ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία*, Αθήνα: Gutenberg
5. Κικίλιας Η., (2005), «Όψεις του Κοινωνικού Ζητήματος στη σύγχρονη Ελλάδα: οικονομικός εκσυγχρονισμός και κοινωνικοί μετασχηματισμοί» στο ΕΚΚΕ, Ινστιτούτο Κοινωνικής Πολιτικής, *Το κοινωνικό πορτραίτο της Ελλάδας 2003-2004*, ΕΚΚΕ, Αθήνα, σελ. 28, 35.
6. Έμκε-Πουλοπούλου Η. (2007), *Η Μεταναστευτική Πρόκληση*, Αθήνα: Παπαζήσης
7. Alipranti-Maratou L. (2007), “Migration to Greece: A New Type and Emerging Problems”. In E. Close, M. Tsianikas and G. Couvalis (eds.) *Greek Research in Australia: Proceedings of the Sixth Biennial International Conference of Greek Studies, Flinders University June 2005*. Adelaide, Flinders University Department of Languages - Modern Greek, p. 191.
8. Πέτρου Μ. (2008), «Μετανάστες και γυναικεία εργασία σε μια αγροτική κοινότητα. Έμφυλος επαναπροσδιορισμός του εργασιακού χώρου και αναπαραστάσεις του φύλου», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, No 125, σελ. 42.
9. Παππάς Κ. (2008), «Η γεωγραφική διαφοροποίηση ως παράμετρος διαμόρφωσης της απασχόλησης των μεταναστών στις αγορές εργασίας της υπαίθρου», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, No 125, σελ. 72.
10. Κουτσού Σ., Ανθοπούλου Θ. (2008), *Μεταναστευτικές ροές και τοπικά αγροτοπαραγωγικά συστήματα. Χωρικές και κοινωνικές ανασυνθέσεις στον ύπαιθρο χώρο*, στο Ζακοπούλου Ε., Κασίμης Χ., Λουλούδης Λ. (επιμ.), *Αγροτικότητα, Κοινωνία και Χώρος*, Πλέθρον, Αθήνα, σελ. 116, 118
11. Πέτρου Μ. (2008), *Μετανάστες, γεωργική εργασία και παραγωγοί. Πολιτισμικές ιδιαιτερότητες και το οδοιπορικό των συμβιωτικών σχέσεων σε μια αγροτική κοινότητα*, στο Ζακοπούλου Ε., Κασίμης Χ., Λουλούδης Λ. (επιμ.), *Αγροτικότητα, Κοινωνία και Χώρος*, Πλέθρον, Αθήνα, σελ. 138.
12. Πέτρου Μ., (2008) *Αγρεργάτες και γυναικεία εργασία σε μια αγροτική κοινότητα. Έμφυλος επαναπροσδιορισμός του εργασιακού χώρου και*

αναπαραστάσεις του φύλου, *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 125 (Α'): 41–68.

13. Παπαδόπουλος Α.Γ. (2008), Όψεις της κοινωνικής διαφοροποίησης στην ελληνική ύπαιθρο: οικογενειακή γεωργία, στρατηγικές, μετανάστες και ευελιξία, στο Ζακοπούλου Ε., Κασίμης Χ., Λουλούδης Λ. (επιμ.), *Αγροτικότητα, Κοινωνία και Χώρος*, Πλέθρον, Αθήνα, σελ. 222, 223. 227
14. Παπαδόπουλος Α.Γ., Χαλκιάς Χ., Φάκα Α., «Η επανεξέταση της ελληνικής υπαίθρου μέσα από δυναμική μεθοδολογική προσέγγιση και την αξιοποίηση των γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών» *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 125 Α 2008 σελ.99-129, σελ. 128.
15. Anthroulou T., Koutsou S., (2009) ‘Stabilité foncière et mobilité rurale. Dynamiques agraires dans deux communes de la Grèce du Nord-Est’, *Options Méditerranéennes*, No A/ 82, pp. 21-37.
16. (2008) European Commission Final Report on “Poverty and Social Exclusion in Rural Areas” Annex 1: Country Studies, Greece: author Bouzas N., pp. 89-119. Αναφορά στη σ. 115
http://ec.europa.eu/employment_social/spsi
17. Σέρρης Μ., (2011) «Με τους Πακιστανούς στα χωράφια και τις Βουλγάρες στο σπίτι για τη φροντίδα υπερηλίκων: άτυπη εργασία και διανθρώπινες σχέσεις σε μια αγροτική ναξιακή κοινότητα» *Ναξιακά* 1, σ.192-232.

Αναφορές στο:

Goussios D., Zacopoulou E., (1990) «The Co-operative and Union Movement in Greece» στο : Just F.(ed.), *Co-operatives and Farmers’ Unions in Western Europe*, South Jutland University Press, Esbjerg - Denmark, pp. 27-47.

1. Λουλούδης Λ., (1995) «Πολιτικές όψεις της κρατικής παρέμβασης στη γεωργία: μία κριτική ανασύνθεση των απόψεων ηγετικών στελεχών στο χώρο της αγροτικής πολιτικής» στο *Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, no 6, Νοέμβριος 1995, σελ.137, 144.
2. Δαουτόπουλος Γ., Καζακόπουλος Λ., Κούση Μ., (2002), *Αγροτική Κοινωνιολογία*, Ζυγός, Θεσσαλονίκη, σελ. 230, 313.
3. Bafoil Fr., Hibou B., (2003), *Les administrations publiques et les modes de gouvernement à l’épreuve de l’européanisation. Une comparaison Europe du Sud, Europe de l’Est*, Les études du CERI No 102, Paris, p. 19

Αναφορές στο:

Goussios D., Zacopoulou E., (1993) «Un syndicalisme sous le patronage du politique» στο : Hervieu B., Lagrave R-M., *Les syndicats agricoles en Europe*, L’Harmattan, Paris, pp. 115-140.

1. Bafoil Fr., Hibou B., (2003), *Les administrations publiques et les modes de gouvernement à l’épreuve de l’européanisation. Une comparaison Europe du Sud, Europe de l’Est*, Les études du CERI No 102, Paris, p. 19

Αναφορές στο:

Ζακοπούλου Ε., (1999) «Πολυαπασχολούμενοι και Γεωργία : προς μια νέα ανίχνευση ενός πολυδιάστατου φαινομένου» στον συλλογικό τόμο : Χ. Κασίμης-Α. Λουλούδης (επιμ.), *Ύπαιθρος Χώρα. Η ελληνική αγροτική κοινωνία στο τέλος του εικοστού αιώνα*, Πλέθρον, Αθήνα, σελ.115-147.

2. Μωυσίδης Α., (2001), «Σύγχρονα διαρθρωτικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του αγροτικού χώρου» στο Ανθοπούλου Θ., Μωυσίδης Α. (επιμ.), *Από τον αγροτικό χώρο στην ύπαιθρο χώρα*, Gutenberg, Αθήνα, σελ. 80, 100.
3. Γιδάρáκου Ι., (2002) «Πολυαπασχόληση και τοπική ανάπτυξη. Η ανάδυση του ενδιαφέροντος για το ζήτημα της πολυαπασχόλησης, όροι και κριτήρια χαρακτηρισμού» στο *Οι Ημερίδες της ΕΤ.ΑΓΡ.Ο., Πρακτικά των ημερίδων: «Ανασυγκρότηση της υπαίθρου στο Νομό Έβρου» και «Εναλλακτικές μορφές ανάπτυξης της υπαίθρου»*, Εταιρεία Αγροτικής Οικονομίας, Αθήνα, σελ.107,110, 117.
4. Louloudis L., Beopoulos N., (2002) «Broadening the sectoral perspective on agricultural policy in Greece», in Floor Brouwer, Jan van der Straaten (eds), *Nature and Agriculture in the European Union: New Perspectives on Policies that Shape the European Countryside*, Edward Elgar, UK, USA, σελ.183, 184, 202 και 203.
5. Costis Hadjimichalis, (2003) «Imagining Rurality in the New Europe and Dilemmas for Spatial Policy» in *European Planning Studies*, Vol. 11, No 2, pp.106, 113.
6. Kasimis C., Papadopoulos A.G., (2005) “The multifunctional role of migrants in the Greek countryside: Implications for the rural economy and society” in *Journal of Ethnic and Migration Studies* 31(1), Jan.2005: 99-127, pp. 106, 127.
7. Λαμπριανίδης Λ., Σκορδίλη Σ., Καλογερέσης Θ., (2005) «Επιχειρηματικότητα στην ελληνική ύπαιθρο: η περίπτωση της Λέσβου και του νομού Κιλκίς» στο Λαμπριανίδης Λ., (επιμ.) *Η επιχειρηματικότητα στην ευρωπαϊκή ύπαιθρο. Η περίπτωση της Ελλάδας*, Πατάκης, Αθήνα, σελ.292, 342.
8. Νάζου Δ., (2005), «Γυναίκες και εργασία στην Ελλάδα: παρουσίαση και σχολιασμός της βιβλιογραφίας με έμφαση στις κοινωνικές επιστήμες», Μελέτη δημοσιευμένη στο site (www.aegean.gr/gender-graduate) του Παν. Αιγαίου, Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, σελ.14, 35.
9. Κικίλιας Η., (2005), «Όψεις του Κοινωνικού Ζητήματος στη σύγχρονη Ελλάδα: οικονομικός εκσυγχρονισμός και κοινωνικοί μετασχηματισμοί» στο ΕΚΚΕ, Ινστιτούτο Κοινωνικής Πολιτικής, *Το κοινωνικό πορτραίτο της Ελλάδας 2003-2004*, ΕΚΚΕ, Αθήνα, σελ.27, 28, 29, 35.
10. Chatzitheodoridis F., Mountousis I., Papanikolaou K., Tsilochristos D. (2006) “Multi-activity and Brand Name Local Products on an Island of the North Aegean, Greece” *Journal of Social Sciences* 2(1): 14-20, pp. 15,20.
11. Κουτσού Σ., Πέτρου Μ., Παρταλίδου Μ., (2009) Μορφές διαχείρισης γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Απουσίες, διαχειριστικές πρακτικές και επαγγελματικές αποκλίσεις, στα *Πρακτικά του 2^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης*, Βόλος, Εκδόσεις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας: 1317–1326.
12. Anthopoulou Th., “Morcellement des terres et stratégies d’adaptation des exploitations agricoles en Grèce”, in: A.-M.Jouve (dir.), *Terres*

méditerranéennes. Le morcellement, richesse ou danger?, Editions KARTHALA- CIHEAM, Paris, 2001, pp.217-244

Αναφορές στο:

Ζακοπούλου Ε., (2000) «Πολιτική δημογραφία του νομού Ιωαννίνων 1961-1991. Το φαινόμενο των καταγομένων» στον συλλογικό τόμο : Β. Νιτσιάκος - Χ. Κασίμης (επιμ.), *Ο ορεινός χώρος της Βαλκανικής. Συγκρότηση και Μετασχηματισμοί*, Πλέθρον / Δήμος Κόνιτσας, Αθήνα, σελ.265-283.

1. Damianakos St., (2001), «Les équivoques de la statistique: dépeuplement et double appartenance sociale en Epire, 1961-1991» in *Strates, Villageois et citoyens de Grèce*, no 10, Ed. Ladyss, Paris, pp. 62, 84.
2. Δαμιανάκος Στ., (2003) *Από τον χωρικό στον αγρότη. Η ελληνική αγροτική κοινωνία απέναντι στην παγκοσμιοποίηση*, Εξάντας-ΕΚΚΕ, Αθήνα, σελ. 60, 72 (στα καινούργια κείμενα) και βιβλιογραφικός οδηγός.

Αναφορές στο:

Ζακοπούλου Ε., (1986) «Παραδοσιακή αγροτική οικονομία, πραγματική και πλασματική πολυδραστηριότητα σ' ένα χωριό της ορεινής Νάξου», στο *Εισηγήσεις και συμπεράσματα από την επιστημονική συνάντηση με θέμα : Πολυδραστηριότητα και Αγροτική Ανάπτυξη*, Εκδόσεις του Υπ. Γεωργίας, Αθήνα, σελ. 60-65.

1. Damianakos St., (1996) *Le paysan grec*, L'Harmattan, Paris, σελ. 36, 305 και βιβλιογραφικός οδηγός.

Αναφορές στο:

Ζακοπούλου Ε., (1994) «Les communautés de compatriotes : clientélisme, identité et solidarité au service de la renaissance des communes des régions défavorisées» στον τόμο πρακτικών του Συνεδρίου : *Suds et Iles Méditerranéennes. Terres d'initiatives ou terres d'assistance?*, Editions Universitaires de Corse, Ajaccio-Corse, pp. 305-313.

1. Γούσιος Δ., (1999) «Υπαιθρος, Αγροτικός Χώρος και Μικρή Πόλη: από την Γεωργοποίηση στην Τοπική Ανάπτυξη», στο Οικονόμου Δ και Γ. Πετράκος *Η Ανάπτυξη των Ελληνικών Πόλεων, Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις Αστικής Ανάλυσης και Πολιτικής*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας/ Gutenberg, Βόλος, σελ. 169, 171.
2. Spilanis I., Sourbes L. (1999), « Perspectives de durabilité du développement dans l'espace insulaire: le cas des îles de l'Egée (Grèce)» in Benhayoun G., Gaussier N., Planque B., *Economie des régions Méditerranéennes et développement durable : Expériences méditerranéennes*, L'Harmattan, Paris.
3. Γούσιος Δ., (2001) «Χωρική προσέγγιση της οργάνωσης και ανάπτυξης της υπαίθρου» στο Ανθοπούλου Θ., Μωυσίδης Α. (επιμ.), *Από τον αγροτικό χώρο στην υπαίθρο χώρα*, Gutenberg, Αθήνα, βιβλιογραφία, σελ.179.
4. Sotiropoulou E-Chr. (2007) "Espace villageois et conflits d'appropriation : à la croisée de nouveaux désirs et de regards renouvelés" *Géographie, économie, société* 2007/2 (Vol. 9), p. 165-185.

Αναφορές στο:

Zacopoulou E., (1993) «Les hétérodimotes» στον συλλογικό τόμο : Duboscq P., Quantin P., (sous la direction de), *Les paysans du Monde. Electeurs sous influence*, L' Harmattan, Paris, pp. 95-106.

1. Sotiropoulou E-Chr. (2007) “Espace villageois et conflits d appropriation : à la croisée de nouveaux désirs et de regards renouvelés” *Géographie, économie, société* 2007/2 (Vol. 9), p. 165-185.
2. Bargel L. (2016) “Les «originaires» en politique. Migration, attachement local et mobilisation électorale de montagnards” *Politix* Vol. 29 - n°113/2016, p. 171-199.

Αναφορές στο:

Ζακοπούλου Ε., Παναγιωτοπούλου Ρ., (1988) Πολιτική συμπεριφορά των γυναικών. Τελική έκθεση, Μέρος Β΄: Η δομή της γυναικείας απασχόλησης και η επαγγελματική δραστηριοποίηση των γυναικών, ΕΚΚΕ, σελ. 107 (πολυγρ.).

1. Βιδάλη Μ., Παναγιωτόπουλος Ν., (2001), «Η κρίση της ελληνικής οικογένειας», *Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της ελληνικής κοινωνίας*, τόμος 5, Ακαδημία Αθηνών, σελ.142.
2. Νάζου Δ., (2005), «Γυναίκες και εργασία στην Ελλάδα: παρουσίαση και σχολιασμός της βιβλιογραφίας με έμφαση στις κοινωνικές επιστήμες», Μελέτη δημοσιευμένη στο site (www.aegean.gr/gender-graduate) του Παν. Αιγαίου, Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, σελ.7,12,27.

Αναφορές στο

Zacopoulou E. (2007) «La pluriactivité agricole comme élément formateur du champs social local. Analyse d'un paradigme», in Luginbuhl Y., (dir), *Nouvelles urbanités, nouvelles ruralités en Europe*, Editions PIE-Peter Lang S.A., Bruxelles, pp.177-181

1. Assemblée parlementaire Doc. 9099 (2001) Rapport : *Situation et perspectives de la jeunesse rurale*, Commission de l'environnement et de l'agriculture, Rapporteur : M. Juha Korkeaoja, Finlande,
http://assembly.coe.int/ASP/Doc/XrefViewHTML.asp?FileID=9322&Language=FR#P222_32835

Αναφορές στο:

Ζακοπούλου (2008) «Υπαίθρος και Γεωργία: σκέψεις για μια ανανέωση της αγροτικής κοινωνιολογικής προβληματικής» στο Κριμπάς Κ., Λουλούδης Λ. (επιμ.) *Ελληνική Γεωργία και Αγροτική Πολιτική*, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα, σελ.109-119.

1. Ανθοπούλου Θ. « Εισαγωγή» στο Woods M., (2011) Γεωγραφία της Υπαίθρου. Διαδικασίες, αποκρίσεις και εμπειρίες αγροτικής αναδιάρθρωσης. Αθήνα: ΚΡΙΤΙΚΗ (Εισαγωγή- επιμέλεια Θ.Ανθοπούλου), σ. 20.

2. Λουλούδης Λ. (2012) «ΚΑΠ: Το παράδειγμα μιας διαρκούς μεταρρύθμισης. Οι ελληνικές αντιστάσεις και προοπτικές» στα πρακτικά του 3^{ου} συνεδρίου της Ελληνικής Πανεπιστημιακής Ένωσης ευρωπαϊκών σπουδών με τίτλο: *1962-2012: 50 χρόνια ευρωπαϊκής πορείας της Ελλάδας. Απολογισμός και προοπτικές*, Αθήνα, 31/5/2012, σελ. 11.
3. Λουλούδης Λ. (2012) «Ευρωπαϊκή αγροτική πολιτική και ελληνική γεωργία. Τι είναι και τι δεν είναι μεταρρύθμιση» Εισήγηση σε εκδήλωση του Κέντρου πολιτικού προβληματισμού Μιχάλης Παπαγιαννάκης, Αθήνα, 13/6/2012 <http://www.metarithmisi.gr/el/readAuthors.asp?authorID=14&page=1&textID=9257&sw=1152>